

D E C I Z I E

30 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Druță, Maria Ghervas
Mariana Pitic, Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Nazaria Eugeniu împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu repunerea în termen a acțiunii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 februarie 2016,

c o n s t a t ă

La 25 septembrie 2013, Nazaria Eugeniu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată cu repunerea în termen a acțiunii.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că activează în calitate de director al ÎS „Silvocinegetica” Strășeni. La 27 iunie 2013, în săptămânalul „Ziarul de gardă” cu nr. 24 (428) a fost publicat articolul „Mafia pădurilor din R. Moldova”, semnat de către jurnalistul Iurie Sanduța. Din conținutul acestui articol rezultă că „Eugeniu Nazaria, directorul Întreprinderii de Stat „Silvocinegetica” Strășeni („Moldsilva”), fiind decorat de președintele Nicolae Timofti cu Ordinul „Gloria muncii” și de ÎPS Vladimir cu Ordinul „Recunoștinței”, s-a oferit „să ne vândă” 15 ha de pădure contra sumei de 50 mii de euro”.

Indică Nazaria Eugeniu că informația expusă în articolul menționat nu corespunde adevărului și poartă un caracter defăimător. Mai mult ca atât, ÎS „Silvocinegetica” Strășeni nu are dreptul să vândă sau să dea în arendă terenuri din fondul forestier, competența dată fiind a Agenției „Moldsilva”.

Declară reclamantul că nu a promis nimănui să vândă careva terenuri din fondul forestier și nici nu se ocupă cu intermedierea unor astfel de tranzacții. Astfel, informațiile publicate în „Ziarul de gardă” îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională, precum și ponegrește imaginea conducerii ÎS „Silvocinegetica” Strășeni, Agenției „Moldsilva”, a Mitropolitului Vladimir și a Președintelui Republicii Moldova.

Menționează Nazaria Eugeniu că la 28 iunie 2013, imediat după publicarea articolului nominalizat, s-a adresat cu cerere prealabilă către Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” prin care a solicitat publicarea în următorul număr al ziarului, pe prima pagină, a dezmințirii informației ce se referă la disponibilitatea sa în calitate de director al ÎS „Silvocinegetica” Strășeni de a vinde 15 ha de pădure contra sumei de 50 mii euro. În pofida argumentelor invocate cu privire la caracterul defăimător al articolului, pârâtul a ignorat cererea prealabilă.

Susține reclamantul că nu a reușit să depună cererea de chemare în judecată în termen de 30 zile de la data expirării termenului pentru examinarea cererii prelabile, deoarece în perioada 29 iulie 2013 – 25 august 2013 s-a aflat în concediu anual de odihnă, timp în care a fost în mai multe deplasări peste hotarele Republicii Moldova.

Solicită Nazaria Eugeniu repunerea în termenul de prescripție, repararea prejudiciului moral în mărime de 1 leu, obligarea pârâtului să publice dezmințirea informațiilor din articolul „Mafia Pădurilor din R. Moldova”, publicat în „Ziarul de Gardă” cu nr. 24 (428) din 27 iunie 2013 cu următorul conținut „Directorul Întreprinderii de Stat „Silvocinegetica” Strășeni, Nazaria Eugeniu, nu a intenționat și nici nu a dat de înțeles că se oferă să vândă 15 ha de pădure contra sumei de 50 000 euro, iar informațiile din articolul „Mafia Pădurilor din R. Moldova”, publicat în „Ziarul de Gardă” cu nr. 24 (428) din 27 iunie 2013, sunt false și nu corespund adevărului”. Totodată, solicită încasarea cheltuielilor de judecată din contul pârâtului.

La 12 iunie 2014, reclamantul a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând repararea prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei.

Indică suplimentar Nazaria Eugeniu că la 28 octombrie 2013 Centrul Național Anticorupție a pornit în privința sa urmărirea penală conform elementelor componenței de infracțiune prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar la 30 decembrie 2013 a fost emisă ordonanță de clasare a urmăririi penale, din motiv că fapta nu întrunește elementele componenței de infracțiune prevăzute de art. 324 Cod penal. De asemenea, în perioada 02-05 iulie 2013 la ÎS „Silvocinegetica” Strășeni a fost efectuat de către Agenția „Moldsilva” un control riguros privind contractele de arendă în scop de gospodărire cinegetică și/sau recreere, în urma căruia careva încălcări nu au fost depistate. Circumstanțele expuse denotă încă o dată caracterul fals al informațiilor publicate în „Ziarul de Gardă” și intenția pârâtului de a-l defăima.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, capătul de cerere de chemare în judecată cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei, a fost scos de pe rol din motivul nerespectării procedurii prelabile.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 februarie 2016, a fost admisă cererea lui Nazaria Eugeniu privind repunerea în termenul de prescripție și admisă parțial acțiunea. S-a recunoscut defăimătoare și se dezmente informația din articolul „Mafia Pădurilor din R. Moldova”, publicat în „Ziarul de Gardă” cu nr. 24 din 27 iunie 2013 că Nazaria Eugeniu, directorul ÎS „Silvocenegetica” Strășeni (Moldsilva), s-a oferit „să ne vândă” 15 ha de pădure contra sumei de 50 mii euro. S-a obligat Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii, prin intermediul publicației „Ziarul de Gardă”, să dezmente informația cu următorul text: „Eugeniu Nazaria, directorul Întreprinderii de Stat „Silvocenegetica” Strășeni (Moldsilva), nu a propus și nu a dat de înțeles că el vinde 15 ha de pădure contra sumei de 50 mii de euro”. În rest, acțiunea cu privire la repararea prejudiciului moral a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat din contul Publicației Periodice „Ziarul de Gardă” în beneficiul lui Nazaria Eugeniu taxa de stat în sumă de 150 lei.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 martie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lui Nazaria Eugeniu de încasare a cheltuielilor de judecată suplimentare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, a fost respins apelul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 februarie 2016.

La 28 februarie 2017, Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 februarie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca tardivă cu titlu principal și ca neîntemeiată cu titlu secundar.

În susținerea recursului, recurenta a invocat interpretarea în mod eronat a legii de către instanța de apel, precum și aprecierea arbitrară a probelor.

Consideră Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” că aflarea lui Nazaria Eugeniu în concediu anual de odihnă nu justifică omiterea termenului de prescripție prevăzut de lege, deoarece adresarea în instanța de judecată presupune consultarea unui jurist pentru redactarea și înaintarea acțiunii civile și aflarea în concediu, în mod normal, presupune existența a mai mult timp disponibil pentru aceasta și nicidecum pretinsa lipsă de timp. Prin urmare, acțiunea lui Nazaria Eugeniu urmează a fi respinsă ca tardivă.

Indică recurenta că în speță nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru admiterea acțiunii de defăimare, în publicație fiind relatate circumstanțe de fapt ce sunt veridice, la materialele cauzei fiind anexată înregistrarea video a discuției purtate de către Nazaria Eugeniu și reporterul publicației.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 redactată integral, a fost expediată în adresa Publicației Periodice „Ziarul de Gardă” la 11 ianuarie 2017, potrivit scrisorii de însoțire nr. 35241-4, lipsind însă date privind recepționarea acesteia (f.d. 117).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” la 28 februarie 2017, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 31 martie 2017, în adresa intimatului Nazaria Eugeniu a fost expediată copia recursului declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 16 mai 2017, Nazaria Eugeniu a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 februarie 2016, pe care le consideră legale și întemeiate. Indică intimatul că din cauza articolului publicat în ziar a fost eliberat din funcție, însă a fost restabilit ulterior de către instanțele de judecată.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2017, recursul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” a fost considerat admisibil.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017, cauza civilă a fost ridicată de la examinare în ordine de recurs, cu transmiterea acesteia Curții de Apel Chișinău pentru corectarea greșelii strecurate în dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2017, a fost corectată greșeala strecurată în decizia instanței de apel din 16 noiembrie 2016 cu indicarea corectă a datei emiterii hotărârii atacate „29 februarie 2016”.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel din 16 noiembrie 2016, hotărârii primei instanțe din 29 februarie 2016 și hotărârii suplimentare din 17 martie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca tardivă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Potrivit art. 15 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informației și/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului cauzat. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare.

Art. 16 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 prevede că cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informației și, după caz, de către persoana juridică ce a răspândit această informație.

Iar art. 17 alin. (1), (2) și (3) din aceeași Lege stipulează că cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la: data primirii răspunsului la cererea prealabilă; data expirării

termenului pentru examinarea cererii prealabile. Termenul specificat la alin.(1) este termen de prescripție. Persoana poate fi repusă în termenul de prescripție dacă a omis acest termen din motive justificate și a înaintat cererea de chemare în judecată în termen de 30 de zile de la data dispariției motivelor care justifică repunerea în termen.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii, rezultă că la 27 iunie 2013, în săptămânalul „Ziarul de gardă” cu nr. 24 (428) a fost publicat articolul „Mafia Pădurilor din R. Moldova” cu următorul conținut: „Eugeniu Nazaria, directorul Întreprinderii de Stat „Silvocinegetica” Strășeni („Moldsilva”), fiind decorat de președintele Nicolae Timofti cu Ordinul „Gloria muncii” și de ÎPS Vladimir cu Ordinul „Recunoștinței”, s-a oferit „să ne vândă” 15 ha de pădure contra sumei de 50 mii de euro”.

La 28 iunie 2013, Nazaria Eugeniu s-a adresat cu cerere prealabilă către Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, solicitând dezmințirea informațiilor și repararea prejudiciului moral (f.d. 8).

În termenul prevăzut de lege de 5 zile, Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” nu a expediat nici un răspuns în adresa lui Nazaria Eugeniu.

La 25 septembrie 2013, cu omiterea termenului de prescripție de 30 zile de la data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile, Nazaria Eugeniu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă” cu privire la repunerea în termen, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de repunere în termen, Nazaria Eugeniu a invocat aflarea în concediu de odihnă anual în perioada 29 iulie 2013 – 25 august 2013, fapt confirmat prin ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 76 din 24 iulie 2013. Totodată, menționează că în perioada aflării în concediu a fost în mai multe deplasări peste hotarele Republicii Moldova.

Atât instanța de fond, cât și cea de apel, au ajuns la concluzia admiterii cererii de repunere în termenul de prescripție, indicând că motivele invocate de către Nazaria Eugeniu dovedesc imposibilitatea depunerii cererii de chemare în judecată în termenul de 30 zile de la data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare privind repunerea lui Nazaria Eugeniu în termenul de prescripție.

Or, aflarea în concediu de odihnă anual nu constituie în mod automat temei de repunere în termen, deoarece intimatul-reclamant nu a probat faptul că în perioada dată s-a aflat în imposibilitate de a depune cererea de chemare în judecată, din contra aflarea în concediu presupune mai mult timp liber pentru necesitățile personale, la caz acțiunea fiind depusă în interesele sale și nu cele de serviciu.

Mai mult ca atât, faptul aflării în deplasări peste hotarele țării în perioada concediului de odihnă, nu a fost demonstrat de către Nazaria Eugeniu, în acest sens nefiind prezentată nici o probă.

Afară de aceasta, după cum afirmă însuși intimatul-reclamant Nazaria Eugeniu, dânsul a plecat în concediu la 29 iulie 2013, adică numai cu 5 zile înainte de expirarea termenului pentru adresarea în instanța de judecată cu prezenta acțiune (cererea prealabilă a fost înregistrată la Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” la 28 iunie 2013 - f.d. 8), revenind la serviciu la 25 august 2013, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă tocmai la 25 septembrie 2013.

Astfel, instanța de recurs consideră că Nazaria Eugeniu a omis nejustificat termenul de prescripție pentru adresarea în instanța de judecată cu acțiune cu privire la defăimare, considerent din care cererea de repunere în termen urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Ținând cont de faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă abia la 25 septembrie 2013, adică peste termenul de 30 zile prevăzut de art. 17 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, termenul limită fiind data de 02 august 2013, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că acțiunea urmează a fi respinsă ca tardivă.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, reînnoirea termenului de prescripție pentru motive neconvingătoare reprezentând o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice și încălca drepturile celorlalte părți la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare au admis cererea de repunere în termenul de prescripție în lipsa unor motive justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 februarie 2016 și hotărârea suplimentară din 17 martie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii lui Nazaria Eugeniu de repunere în termenul de prescripție și respingerea integrală a acțiunii ca tardivă.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 februarie 2016 și hotărârea suplimentară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 martie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Nazaria Eugeniu împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral și compensarea

cheltuielilor de judecată, cu repunerea în termen a acțiunii, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea lui Nazaria Eugeniu de repunere în termenul de prescripție, ca neîntemeiată.

Se respinge acțiunea lui Nazaria Eugeniu împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată cu repunerea în termen a acțiunii, ca tardivă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Luiza Gafton